

باسمه تعالی

سؤالات امتحان هماهنگ درس: فلسفه	رشته: علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۳۰: ۱۰	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دوره‌ی پیش دانشگاهی « ۲۰ نمره ای »		تاریخ امتحان: ۳ / ۴ / ۱۳۸۷	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در جبرانی دوم سال تحصیلی ۸۷-۱۳۸۶		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	

ردیف	سؤالات	نمره
۱	« طلب فلسفه در گروهی عبور از فطرت اول به فطرت ثانی است. » توضیح دهید.	۱
۲	دو واقعه‌ی مهمی که در زمان خلافت عباسیان موجب پیدایش نهضت ترجمه شد، کدامند؟	۰/۵
۳	شرح استادانه‌ای که بر کتاب اشارات ابن سینا نوشت به فلسفه رونق تازه بخشید و شاگردش قطب شیرازی بزرگترین دایرةالمعارف فارسی یعنی را نوشت.	۰/۵
۴	مواد ثلاث را نام برده و هر یک را مختصراً توضیح دهید.	۱/۵
۵	علیت چیست و چه تفاوتی میان رابطه علیت با سایر روابط بین اشیاء وجود دارد؟	۱/۵
۶	فارابی در برهان خود بر محال بودن تسلسل از چه اصلی استفاده کرده است؟ برهان را توضیح دهید.	۱/۵
۷	چرا آزمایش نمی تواند به تنهایی به صورت قانون علمی درآید؟	۱/۵
۸	هر یک از توضیحات زیر در مورد کدام یک از کتب فارابی است؟ الف) در آن آرای افلاطون و ارسطو را بیان و به داوری بین آن ها می پردازد. ب) ابن سینا پس از چهل بار مطالعه مابعدالطبیعه ارسطو تنها با خواندن این کتاب آن را فهمید. ج) در آن لحنی عرفانی داشته و عباراتش نمودار عشق راستین او به حق و حال منصور است. د) در علم موسیقی است.	۱
۹	مکتب اشعری برای مقابله با چه مکتبی شکل گرفت؟ موضوع اختلاف بین آن ها چه بود؟	۱/۵
۱۰	مراتب انوار در نظر شیخ اشراق را نام برده و هر یک را مختصراً توضیح دهید.	۲
۱۱	جوهر و عرض را همراه با یک مثال توضیح دهید.	۱/۵
۱۲	گرچه مسئله اصالت وجود را نخستین بار مطرح کرد اما به اعتقاد اهل تحقیق مشاء به اصالت و اشراقیون به اصالت متمایل بودند و زمینه پیدایش این بحث را فراهم کردند.	۱
۱۳	نقطه‌ی اتصال هست ها و بایدها را از نظر علامه طباطبائی توضیح دهید.	۲
۱۴	روش کلامی برای حل مسائل چیست و چه تفاوتی با روش فلاسفه مشاء دارد؟	۱
۱۵	نماینده کامل عرفان که عرفان را به صورت یک علم مدون در آورد کیست و با چه لقبی معروف است؟	۰/۵
۱۶	معلوم بالذات و معلوم بالعرض را تعریف کنید و برای آن ها تمثیلی بیاورید.	۱/۵
	« موفق باشید »	جمع نمره
		۲۰

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان هماهنگ درس: فلسفه	رشته: علوم و معارف اسلامی
دوره‌ی پیش دانشگاهی « ۲۰ نمره ای »	تاریخ امتحان: ۳ / ۴ / ۱۳۸۷
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در جبرانی دوم سال تحصیلی ۸۷-۱۳۸۶	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	فطرت اول همان حالت عادی ما در برخورد با امور و مسائل زندگی روزمره است که آدمی به زندگی معمول مشغول است. (۰/۵) لازمه‌ی عبور از فطرت اول این است که از قید عقل معاش فارغ شود و با سؤالاتی مواجه شود که ارزش آن به اندازه ارزش وجود آدمی است. این حالت فطرت ثانی است. (۰/۵)	۱
۲	۱- راه یافتن ایرانیان به دستگاه خلافت (۰/۲۵) ۲- مرکزیت بغداد برای خلافت اسلامی (۰/۲۵)	۰/۵
۳	۱- خواجه نصیر طوسی (۰/۲۵) ۲- درة التاج (۰/۲۵)	۰/۵
۴	۱- واجب الوجود (۰/۲۵) = جایی که رابطه موضوع با وجود رابطه ای وجوبی است و موضوع ضرورتاً وجود دارد. (۰/۲۵) ۲- ممکن الوجود (۰/۲۵) = موضوع ذاتی است که نه از وجود ایا دارد و نه از عدم. (۰/۲۵) ۳- ممتنع الوجود (۰/۲۵) = محمول وجود هرگز نمی تواند به آن عارض شود. (۰/۲۵)	۱/۵
۵	علت آن چیزی است که معلول در هستی خود به آن نیازمند است. (۰/۲۵) همه روابط بعد از وجود دو طرف رابطه پیدا می شود (روابط بعد از وجود) اما در علیت رابطه در خود وجود آن دو برقرار است و هستی و واقعیت معلول با همین رابطه تحقق می یابد. (۰/۲۵)	۱/۵
۶	از اصل تقدم علت بر معلول استفاده کرده است. (۰/۵) یعنی وجود معلول مشروط به وجود علت است و تا علت نباشد معلول نخواهد بود در حالی که وجود علت مشروط به معلول نیست. (۰/۵) اگر سلسله نامتناهی از علل باشند وجود هر کدام مشروط به وجود دیگری است که آن نیز به همین ترتیب نیازمند وجود قبلی است و این سلسله هرگز تمام نمی شود و هیچ چیزی موجود نخواهد شد. (۰/۵)	۱/۵
۷	هر آزمایش به زمان و مکان معین و پدیده خاص وابسته است و در همان مورد خاص صدق می کند (۰/۵) و اگر از طریق تجربه صدها بار هم تکرار شود باز نتیجه همان موارد محدود خواهد بود و به خودی خود نمی تواند شکل یک قانون علمی را پیدا کند و موارد تجربه نشده را هم در بر گیرند (۰/۵) زیرا قانون علمی بیان کننده رابطه ای کلی و ضروری بین همه پدیده ها است و نه فقط موارد تجربه شده. (۰/۵)	۱/۵
۸	الف) رساله جمع بین رأی در حکیم. (۰/۲۵) ب) اغراض مابعدالطبیعه (۰/۲۵) ج) فصوص الحکم (۰/۲۵) د) کتاب موسیقی کبیر (۰/۲۵)	۱
۹	معتزله (۰/۵)، معتزله عقلگرایانی بودند که معتقد بودند که هر آنچه از طریق وحی رسیده باید به محک عقل سنجیده شود (۰/۵) و تا آنجا پیش رفتند که اگر در قرآن و حدیث چیزی می یافتند که نمی توانستند آن را با عقل خود تطبیق دهند انکارش می کردند این ظاهر بینی و زیاده روی واکنش اشعری را دنبال کرد. (۰/۵)	۱/۵
	« ادامه در صفحه‌ی دوم »	

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان هماهنگ درس: فلسفه	رشته: علوم و معارف اسلامی
دوره‌ی پیش دانشگاهی « ۲۰ نمره ای »	تاریخ امتحان: ۳ / ۴ / ۱۳۸۷
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در جبرانی دوم سال تحصیلی ۸۷-۱۳۸۶	اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۰	<p>۱- نورالانوار (۰/۲۵) ← همان واجب الوجود است. (۰/۲۵)</p> <p>۲- انوار قاهر (۰/۲۵) ← زنجیره طولی فرشتگان در نظام هستی. (۰/۲۵)</p> <p>۳- ارباب انواع (۰/۲۵) ← طبقه عرضی انوار که تدبیر امور عالم طبیعت به عهده ایشان است. (۰/۲۵)</p> <p>۴- انوار اسپهبدیه یا مدبر (۰/۲۵) ← واسطه بین ارباب انواع و طبیعت که همان عالم مثال اند. (۰/۲۵)</p>	۲
۱۱	<p>قطعه موم رنگ و شکل و اندازه‌ی آن مشخص است اما اگر در کنار آتش قرار گیرد طعم و عطر و رنگ و شکل آن عوض می شود گرچه این همان موم است که اوصاف جدیدی پیدا کرده است. (۰/۵) حکماء آن جنبه از شیء را که به خود متکی است و موضوع صفت ها و حالت های گوناگون قرار می گیرد جوهر (۰/۵) و صفات و حالات را که به شیء وابسته هستند عرض می خوانند. (۰/۵)</p>	۱/۵
۱۲	<p>۱- میرداماد (۰/۲۵) ، ۲- وجود (۰/۲۵) ، ۳- ماهیت (۰/۲۵) ، ۴- عرفاء و متکلمین (۰/۲۵)</p>	۱
۱۳	<p>فطرت انسانی نقطه اتصال هست ها و باید هاست. (۰/۲۵) انسان دارای یک واقعیت روحی و معنوی است (۰/۵) و لوح سفیدی نیست که هیچ اقتضایی نداشته باشد بلکه دارای فطرت است و براساس آن به سوی خیر و نیکی می رود (۰/۲۵) ، اعتقاد به فطرت و اعتقاد به هماهنگی ارزش های اخلاقی با ذات انسان از جمله ادراکات حقیقی است (۰/۵) و عقل با توجه به این استعدادها و ملاحظه این که کمال انسان بر اساس همین ارزش های معنوی تأمین می شود حکم به خوبی این ارزش ها می کند و باید ها را تعیین می کند. (۰/۵)</p>	۲
۱۴	<p>متکلمان همانند فلاسفه مشاء صرفاً بر استدلال عقلی تکیه می کنند. (۰/۵) اما اصول و مبادی آن ها با فلاسفه متفاوت است و غالباً استدلال خود را بر اساس حسن و قبح عقلی استوار می کنند. (۰/۵)</p>	۱
۱۵	<p>۱- محیی الدین عربی (۰/۲۵) ، ۲- شیخ اکبر (۰/۲۵)</p>	۰/۵
۱۶	<p>چیزی که واقعیت آن برای ما آشکار و خود آن بدون واسطه در نزد ما حاضر باشد و به علم حضوری برای ما معلوم گردد معلوم بالذات است (۰/۵) و چیزی که واقعیت آن نزد ما حاضر نباشد و تنها صورت ذهنی آن را در ذهن خود می یابیم و به واسطه صورت ذهنی از آن آگاه می شویم معلوم بالعرض خواهد بود. (۰/۵) نظیر وقتی که می خواهیم گل سرخی را در آئینه مشاهده کنیم گرچه مقصود اصلی خود گل سرخ است اما تنها تصویرش را به طور مستقیم می بینم و آگاهی ما نسبت به گل سرخ از طریق این تصویر در آئینه خواهد بود. (۰/۵)</p>	۱/۵
	جمع نمره	۲۰